

Ideje a békességnek

2015 május 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A politika körül forgolódo emberek id?nként tévedésbe esnek: azt gondolják, hogy a politikai siker titka a politikai marketing eszköztárának professzionális ismerete és alkalmazása.

Pedig ez tévedés: az eszközök használata szükséges, de nem elégséges feltétel. ?szinte, átélt, végiggondolt,

megalapozott vízió nélkül a marketing csupán szalmacséplés: a lényeg, a búza hiányzik belőle. A politika nem a lehetőségek művészete, hanem a vízióké.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a társadalomtudomány eredményeit figyelmen kívül lehetne hagyni. Hiszen azok az aktuális politikától, pillanatnyi pártfelállástól független törvényszerűségeket állapítanak meg, és ezekkel minden politikának számolnia kell, ha sikerre pályázik.

A mai magyar közéletben három ilyen törvényszerűség végiggondolása indokolt: a változások sebességének és mennyiségének hatása az emberekre, a veszteségelkerülő magatartás és a társadalmi bizalom jelentősége. Valójában mindhárom összefügg, a változás maga kapcsolja egybe őket.

Az emberi lélek ellentmondásainak egyike, hogy egyszerre vágyik az állandóságra és a változásra. Ami egyúttal a politika egyik dimenzióját is kijelöli: annak egyszerre kell a megőrzést és a megújulást szolgálnia. Az igazi kihívás a politika előtt a kettő legjobb arányának megtalálása.

Hiszen a túl sok megőrzés, a túl tartós változatlanóság az egész társadalmat megbéníthatja. Aki túl sokáig halogatja a kezdeményezést, előbb-utóbb abba a helyzetbe jut, hogy már nem is lesz módja kezdeményezni. Az emberi élet sok tekintetben versenyhez hasonlít, és aki nem képes időben megújulni, azt mindenki más megelőzi.

A változásnak azonban ára van – még a kedvező változásnak is. A változás terhes, mint a költözés. Egy ideig semmi nincs a helyén, semmi nem működik úgy, mint azelőtt, az ember nem tudja, hol a legközelebbi patika, mikor jár a busz, hogyan csukódik a tetőablak, hol a pizsama és az egyetlen kés, amelyik jól vág. A nagy rumliban egyes dolgok végleg eltűnnek, mások csak nagy sokára kerülnek elő, és évekbe telik, amíg a környékbeli boltosokkal olyan ismeretség alakul ki, mint a régi lakás közelében levőkkel.

Költözni időnként szükséges, és ha nagyobb, szebb lakásba megy az ember, még örömteli is. De elviselni azért nem felháttan öröm. A túl gyakori költözés pedig kifejezetten megterhelő. Ilyenkor a család tagjai elkezdnek egymással veszekedni. Nem egy házasság ment már rá a költözésre.

A társadalom sem működik másként, mint a család. A túl gyakori változás, még ha jó irányú és szükséges is, pusztán a változás tényével feszültséget, frusztrációt kelt a társadalom tagjai között – rontja az élet minőségét.

Számolni kell azzal is, hogy minden társadalmi változásnak vannak veszteségei. Az egyiknek több, a másiknak kevesebb, de olyan nincs, hogy mindent csak nyerjen. A társadalomtudomány kiterjedt vizsgálatai azt bizonyítják, hogy az emberek sokkal erősebben töreksznek a veszteség elkerülésére, mint a nyereség elérésére. Más megközelítésben: egységnyi veszteség (például pénzüsszegben kifejezve) kétszer-háromszor akkora negatív hatást gyakorol, mint amekkora pozitívát ugyanakkora nyereség.

Fordítsuk ezt le egy társadalmi példára: ha egy adott változtatás a társadalom húsz százalékának veszteséget okoz, harminc százalék számára nyereség és ötven százalékának közömbös – akkor ez a társadalomban szükségszerűen negatív élményként csapódik le. Még jobban a negatívum felé torzítja az eredményt az a lélektani törvényszerűség, hogy a nyereség (például béremelés) felett hamar napirendre térünk, hozzászokunk, a veszteség miatti rossz érzés azonban hosszú távon, akár évtizedekig megmarad.

Egy jól működő társadalom természetesen képes kezelni ezt a jelenséget, és képes valódi mérleget vonni veszteség és nyereség között. Feldolgozási kapacitása azonban véges. Ha túl sok változással bombázzák, önkorrekciós képessége leromlik, és már akkora mennyiségű változást sem képes kezelni, mint korábban. Mint mikor százan akarnak egyszerre kimenni az ajtón: ha egyenként mennek, nem túl hosszú idő alatt mindenki kiér, de ha egyszerre feszülnek neki, alig jut át valaki.

Egy jól működő társadalom gépezetének egyik legfontosabb anyaga a bizalom. Az a meggyőződés, hogy a másik ember, akivel dolgom van, nem csap be, nem ráz le, nem hagy magamra, ha szükségem van rá. Ez a bizalom elsősorban a személyes kapcsolatokon keresztül épül ki. Egy hosszú idő óta megállapodott társadalomban a bizalomnak hatalmas, láthatatlan hálója szövődik, amelynek a szálai szakadékonnyak ugyan, de amely mégis megtartja az egész társadalmat.

Ha a hivatalban éveken át ugyanazzal az ügyintézővel találkozom, és előbb-utóbb szóba jönnek a gyerekek, megmutatjuk egymásnak az unokák fényképét – akkor biztos lehetek benne, hogy az ügyemet tisztességesen ellátja. Ha a sarki kisbolt eladójával már a keresztnevünkről ismerjük egymást, és időnként megkérdi, hogy van a mama, rég láttuk, akkor nem kell attól félnem, hogy lejárt tejet szór rám.

A társadalmi reformok ezt a hálót minden esetben megszagatják, a változásnak, még ha szükséges is, minden esetben bizalomvesztés az ára: emberek, ügyek, megoldások kicserélődnek, és évekbe telik, amíg az új bizalmi egyensúly visszaáll.

Reformok nélkül persze nincs versenyképes társadalom. De a túl sok reformnak túl nagy ára van – legtöbbször nagyobb, mint a remélt haszon. Az országvezetés művészetében az egyik legfontosabb feladat a változások optimális mértékének kiszabása. Hiszen a Szentírás is figyelmeztet a Prédikátor könyvének harmadik részében: „Ideje van a keresésnek és ideje a vesztésnek; / Ideje a megőrzésnek és ideje az eldobásnak. / Ideje van a szaggatásnak és ideje a megvarrásnak; / Ideje a hallgatásnak és ideje a szólásnak. / Ideje van a szeretésnek és ideje a gyűlölésnek; / Ideje a hadakozásnak és ideje a békességnek.

Bencsik Gábor - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló